

projekt, og kilder herom findes næppe. Man har dog nok lov at antage, at H. N. Andersen ud fra et ønske om at øve politisk indflydelse, gerne stod bag et ikke for decideret liberalt blad – rent bortset fra den publicity, hans virksomheder altid kunne få.

Da kredsen om *Politiken* frygtede det nye blad, lykkedes det overrets-sagfører Oskar Johansen, hvis indsats forfatteren med rette fremhæver, at formå Edv. Brandes til at gå af og afhænde en del af sine aktier. Cavling indtrådte i bladets redaktion som ansvarshavende, men med Ove Rode ved sin side som politisk redaktør. Dette er velkendt; men forfatteren kan give en mængde nye detaljer ved på grundlag af arkivmateriale så at sige dag for dag at følge de skiftende faser i »paladsrevolutionen« (s. 215–280) omkring årsskiftet 1904–05. Man må give forfatteren ret i, at Cavlings sejr var næsten total (s. 263); men det er også rigtigt, som det fremhæves, at Cavling havde måttet høje sig for ønsket om, at Ove Rode som hans medredaktør skulle forestå det politiske stof, hvad der aldrig bekom Cavling vel. Bladet fik derfor ikke i Cavlings tid den bredde, han ønskede.

I bogens 6. kapitel (s. 281–332) redegøres indgående for det nye format og det ændrede indhold, Cavling gav avisen. Især dvæler forfatteren ved Cavlings forbindelse til de skønlitterære forfattere og ved hans opfindelse af kronikken, der skulle opfylde bladets kulturelle forpligtelser. I 7. og sidste kapitel (s. 333–379) behandles bl. a. samtidens kritik af det nye *Politiken*, og der gøres status over Cavlings indsats, som forfatteren vurderer højt; »en vejviser for den moderne journalistik« kalder han den med et citat – på godt og ondt kunne man vel sige.

Da Cavling er gjort til bogens hovedperson, kunne man, selv om der ikke er tale om en biografi, nok have ønsket, at forfatteren var gået noget tættere ind på sin »helt«. Man ville gerne gennem forfatterens briller have set en kort skildring af Cavlings almindelige baggrund og ungdomsår, ligesom man savner facetter i Cavlings psyke, f. eks. det kyniske og det sentimentale. Noteapparatet er vel nødtørftigt, hvis bogen skal tjene forskningen, hvad den afgjort vil komme til. Trods de nævnte indvendinger er det nemlig ikke blot en veloplagt og velskreven bog. Den giver virkelig god og pålidelig oplysning om en væsentlig periode i dansk pressehistorie og dermed i dansk kulturhistorie – indpasset i en international sammenhæng.

Tage Kaarsted

Eigil Olsen: Uhøjtidelige erindringer. Fra rigsdagslivet i Fredericiagade og på Christiansborg. (Fremad, 1968). 128 s.

Den tidligere bureauchef i Rigsdagen har her samlet en række småerindringer fra Rigsdagen. Som titlen også angiver, er det ikke noget systematisk og seriøst værk; det er det anekdotiske, der præger det. I den henseende virker det heller ikke særlig betydningsfuldt; en del er kendt i forvejen, og andet forekommer mindre væsentligt.

Vagn Dybdahl

Richard Andersen: Danmark i 30'erne. En historisk mosaik. (Gyldendal, 1968). 408 s.

I 1937 udgav Arne Sørensen og Erik Halvorsen en bog, der hed »Hvad